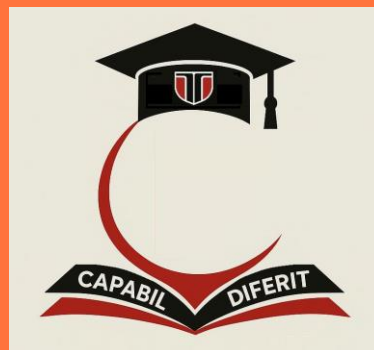

GHID DE BUNE PRACTICI PRIVIND INTERACȚIUNEA CU STUDENTUL CAPABIL DIFERIT

INCLUZIUNE

ACCESIBILIZARE

ȘANSE EGALE

LEGAL	MORAL	POLITICAL CORRECTNESS
Handicap	Dizabilitate	Persoană cu „abilități” speciale

Fig. 1. Tipuri de dizabilități

CAPITOLE

Dizabilitate fizică (locomotorie)

Dizabilitate vizuală

Dizabilitate auditivă

Tulburări de neurodezvoltare

DISLEXIA

Tulburări de neurodezvoltare

DISCALCULIA

1

Dificultăți de citire

Fluență și acuratețe reduse

Înțelegere fonetică precară

3

Dificultăți de înțelegere a limbajului vorbit

2

Scrisoare incorectă

Greșeli de redactare și de organizare în pagină

4

Secvențiere deficitară

Nu procesează informații liniare, dificultăți în respectarea instrucțiunilor și să înțelegerea textelor

1

STIMULARE MULTISENZORIALĂ

Culori, grafice, diagrame

2

TEHNOLOGIE ASISTIVĂ

Text-to-speech
Speech-to-text
Software spell-check

3

PROGRAME DE LIMBAJ STRUCTURAT

Programe de secvențiere
(silabisire) în componente ușor
de gestionat (Ortho-Gilligham)

4

FACILITĂȚI ȘI SUSȚINERE

Timp extins de examinare,
subiecte pe suport fizic
adaptat, cărți audio, software
adaptat, răbdare!

Fonturi

De evitat serifele

Abadi	Aptos Slab Black	Gill Sans Ultra Bold Condensed	Nirmala UI Semilight
Abadi ExtraLight	Aptos Slab ExtraBold	Gisha	Nordique Inline
AcadEref	Aptos Slab Light	Gloucester MT Extra Condensed	NSimSun
ADLaM Display	Aptos Slab SemiBold	GothicE	Nyala
Agency FB	Arabic Typesetting	GothicG	OCR A Extended
Aharoni	Arial	GothicL	OCRB
AIGDT	Arial Black	Goudy Old Style	Old English Text MT
ALASASSY CAPS	Arial Narrow	GOUDY STOUT	Onyx
Aldhabi	Arial Nova	Goudy Type	<i>Pelican Script MT</i>
ALGERIAN	Arial Nova Cond	Grandview	Palatino Linotype
Amasis MT Pro	Arial Nova Cond Light	Grandview Display	PanRoman
Amasis MT Pro Black	Arial Nova Light	ГрeekX	Papyrus
Amasis MT Pro Light	Arial Rounded MT Bold	ГрeekΣ	<i>Porchment</i>
Amasis MT Pro Medium	Arial Unicode MS	Grotesque	Perpetua
AmdtSymbols	Artifakt Element	Grotesque Light	PERPETUA TITLING MT
AMGDT	Artifakt Element Black	Gulim	Plantagenet Cherokee
Angsana New	Artifakt Element Book	GulimChe	Playbill
AngsanaUPC	Artifakt Element Hair	Gungsuh	PMingLiU
Aparajita	Artifakt Element Heavy	GungsuhChe	PMingLiU-ExtB
Aptos	Artifakt Element Light	Hadassah Friedlaender	Poor Richard
Aptos Black	Artifakt Element Medium	Haettenschweiler	Posterama
	Artifakt Element Thin	<i>Harlow Solid Italia</i>	<i>Pristina</i>
			Proxima

Spațierea literelor

Spațiere constantă

Spațiere variabilă a literelor

Grafia

Normal

Italic- Oblic

Formatare fonturi

Mărimea fontului

12 ÷ 14

11 pct

Înălțime

adaptată

auditoriului

Aliniere la stânga

Studiile arată că această aliniere ajută persoanele cu dislexie să fixeze frazele

**Stânga-dreapta
(justified)**

Este o aliniere prea monotună și nu atrage atenția asupra paragrafelor.

Alinierea textului

Culoare- contrast

Contrast ridicat	Contrast redus
	
Culori opuse din spectrul de culori. Ecranul poate fi setat la un nivel înalt al contrastului	Se vor evita culorile din aceeași familie cromatică

FONTURI RECOMANDATE

Arial Black și Arial

Comic Sans

Century Ghotic

Calibri

OpenDyslexic-Regular.otf

Open-Dyslexic

OpenDyslexic-Italic.otf

Open-Dyslexic

OpenDyslexic-Bold.otf

Open-Dyslexic

OpenDyslexic-BoldItalic.otf

Open-Dyslexic

OpenDyslexicAlta-Bold.otf

Open-Dyslexic

OpenDyslexicAlta-Regular.otf

Open-Dyslexic

OpenDyslexicAlta-Italic.otf

Open-Dyslexic

OpenDyslexicMono-Regular.otf

Open - Dyslexic

Comparație

DISLEXIA

dificultăți

filolog

DISCALCULIA

dificultăți

matematician

Accesibilizări privind examinarea

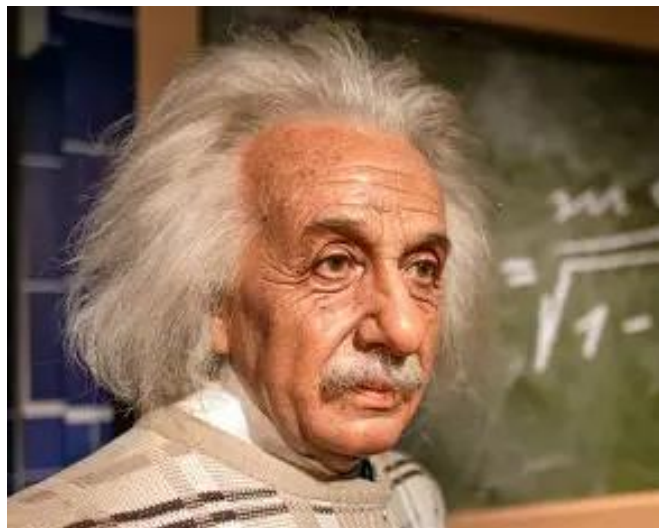
DISLEXIE

- Timp prelungit;
- Redactarea cerinței fiecărui subiect pe o foaie separată, cu fontul și alinierea potrivite;
- Mijloace asistive;
- Voluntar (student) suport.

DISCALCULIE

- Timp prelungit;
- Redactarea cerinței fiecărui subiect cu expresii matematice evidențiate și caractere speciale;
- Mijloace asistive: calculator științific.

Civilizația de azi

**Analiza
Cost ↔ Beneficiu**

Bibliografie

<https://oxfordlearning.com/students-with-dyslexia-strategies-and-techniques-for-success/>

<https://www.socratelearning.ro/casca-forbrain/noutati-forbrain/dislexia-top-8-fonturi-usor-de-citit-i/>

Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități

Oance, R., van Maanen, C. Ghid de bune practici pentru o bună interacțiune cu persoanele cu dizabilități (2013), pp. 27

Asociația pentru Persoane cu Dizabilități Fizice Sf. Haralambie. Ghid de interacțiune cu persoanele cu dizabilități fizice, pp. 20

Deaf Action (www.deafaction.org). Advisory Services Good Practice Guide, 1st Edition, 2016, pp. 27

Rahman, A.F., Shahid, S. Training Manual: Basic Pedagogy for Deaf Educators, Oxford Policy Management, March, 2021, pp. 48

Bibliografie

Schönauer, S., Bulicani, M., Captici, V., Incluziunea educațională a copiilor cu deficiențe de auz. Ghid metodologic, Chișinău 2018, ISBN 978-9975-3159-4-4, pp. 240

Nicolussi-Spiß, B., Brînza, A., Bulicanu, M. Incluziunea educațională a copiilor cu deficiențe de vedere: Ghid metodologic, Chișinău, 2018, ISBN 978-9975-3159-6-8, pp. 200

Asociația Reninco Romania. Ghid de predare învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale, ISBN 973-99601-8-9, pp. 149

Alexandru, V., Moraru, A., Ercuș, L., Drețcanu, Institutul pentru Politici Publice, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. Accesibilizarea spațiului public pentru persoanele cu dizabilități - obligații și provocări pentru instituțiile publice, București, 2013, pp. 79

Cornea, A., Bisett, R., Dragomir, C., Liutti, S., Marchetta, C., Popa-Stavri, C., Shalley, M., Terzi, K. CES Ghid pentru profesori, MagicSens, București, 2019, Ed. Travel Advisor, pp. 127

Bibliografie

Onicaș (Răcășan), R., Preda, V., L. Participarea socio-profesională în contextul deficienței vizuale. Rezumatul tezei de doctorat, 2015, pp. 35

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, UNICEF, GPE. Incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale în sistemul de învățământ, 2024, pp. 84.

Anexa la Ordinul MIPE Nr. 7077/2024. Ghidul Solicitantului Condiții Specifice. Incluziunea copiilor și tinerilor cu cerințe educaționale speciale, noiembrie, 2024, pp. 45

Bucur, L., ziare.com, Cum ne comportăm cu o persoană cu dizabilități – Ghid practic, 10 ianuarie 2023.

<https://ziare.com/persoane-cu-dizabilitati/cum-ne-comportam-cu-o-persoana-cu-dizabilitati-ghid-practic-1782343>

<https://www.braincenter.ro/ro/treatment/treatment-18>

<https://edict.ro/bune-practici-pentru-gestionarea-situatiilor-de-criza-a-unui-elev-cu-sindrom-asperger-si-adhd/>

<https://www.reginamaria.ro/utile/dictionar-de-afectiuni/sindromul-asperger>

https://bsd.centre.ubbcluj.ro/ghid-de-bune-practici-in-interactiunea-cu-un-student-cu-dizabilitate-vizuala/?utm_source=Concentrat&utm_campaign=6ea2ae4830-

[Concentrat 31121&utm_medium=email&utm_term=0_31399402fc-6ea2ae4830-](https://bsd.centre.ubbcluj.ro/ghid-de-bune-practici-in-interactiunea-cu-un-student-cu-dizabilitate-vizuala/?utm_source=Concentrat&utm_campaign=6ea2ae4830-)

[122714161&ct=t%28Concentrat 31121%29&mc_cid=6ea2ae4830&mc_eid=e887b43ce4](https://bsd.centre.ubbcluj.ro/ghid-de-bune-practici-in-interactiunea-cu-un-student-cu-dizabilitate-vizuala/?utm_source=Concentrat&utm_campaign=6ea2ae4830-)